

Quỹ mở không phải là 'cứu tinh'!

Thoạt nhìn, có vẻ như quỹ mở là hình thái tối ưu cho hoạt động của các quỹ hiện nay. Nói một cách đơn giản thì từ "quỹ mở" trở thành một chủ đề, một xu hướng thời thượng cho những ai quan tâm tới hoạt động của quỹ đầu tư.

Nhưng mọi chuyện không đơn giản như vậy. Biết về quỹ mở, nhưng chưa chắc đã hiểu quỹ mở, thấy được ưu điểm của quỹ mở, nhưng cũng phải nhìn nhận những mặt hạn chế đi kèm.

Biết ưu phải biết nhược

Lợi điểm lớn nhất của quỹ mở chính là việc nếu những nhà đầu tư khi bỏ tiền vào quỹ, không còn muốn tham gia nữa, sẽ bán lại chứng chỉ quỹ cho chính quỹ đó, và đem tiền về. Tương ứng, quỹ cũng sẽ bán ra một phần danh mục, để trả tiền cho cổ đông.

Khác với quỹ đóng, nếu muốn bán chứng chỉ quỹ, phải đem ra bán trên thị trường. Nếu trên thị trường không có ai mua, hoặc mua với giá thấp, thì nhà đầu tư chỉ có nước khóc ròng. Để tạo nên tính thanh khoản cho nhà đầu tư, quỹ mở cũng sẽ giải ngân vào những tài sản có tính thanh khoản cao, chẳng hạn như những cổ phiếu blue chips, vốn hóa lớn, thanh khoản lớn...

Nhưng cũng lưu ý rằng lợi điểm của quỹ mở cũng có thể là mặt hạn chế. Hôm nay, nhà đầu tư đòi hỏi quỹ đóng chuyển thành quỹ mở, nhưng liệu đã nắm được những mặt hạn chế hay chưa? Chuyển thành quỹ mở thì những khoản đầu tư dài hạn vào các công ty chưa niêm yết, những doanh nghiệp vừa và nhỏ chưa "đủ tuổi" lên sàn chứng khoán sẽ bị giảm thiểu, thậm chí không xuất hiện.

Lợi điểm của quỹ mở cũng có thể là mặt hạn chế

Cũng có những quỹ mở của nước ngoài vẫn duy trì được hoạt động vừa đầu tư cổ phiếu có thanh khoản, vừa đầu tư cổ phiếu OTC, nhưng cũng rất hạn chế. Trong khi những khoản đầu tư nêu trên chính là những khoản đầu tư giá trị thực sự, và có cơ hội sinh lời cao, tất nhiên là phải giải ngân và "chọn hàng" chính xác. Những khoản đầu tư vào cổ phiếu blue chips, cổ phiếu có thanh khoản thường lợi nhuận sẽ khó lòng đạt được lợi nhuận cao.

Mẫu chốt ở minh bạch

Bỏ qua những yếu tố mang tính xu hướng, nghĩa là cứ nghe đến quỹ mở, thấy quỹ mở mới, "hay hay" nên thích, thì một trong những nguyên nhân lớn nhất khiến cho quỹ mở "có giá" chính là yếu tố minh bạch. Quỹ mở, với cơ cấu danh mục gọn nhẹ hơn, nhất là các quỹ ETF đầu tư theo chỉ số, chỉ mua vào cổ phiếu vốn hóa lớn, mô phỏng biến động index, thì việc công khai danh mục rất dễ dàng, nhà đầu tư thuận tiện theo dõi.

Quỹ đóng, có thể do một số đặc thù, nên việc không khai danh mục nói riêng, và các hoạt động khác nói chung, chắc chắn sẽ không thể... mở bằng quỹ mở. Đây là sự khác biệt tất yếu, nhưng vấn đề ở đây, là cảm giác của một số người với quỹ đóng là khá mơ hồ, nói trắng ra là không tin tưởng.

Đây cũng là điều dễ hiểu, bỏ tiền vào quỹ mấy năm liền, cứ thấy quỹ hoạt động đi đệt, thua lỗ bảo sao không nóng mặt? Thấy thua lỗ, thì cũng muốn biết nguyên

nhân, nhưng không phải quỹ nào cũng có thể khiến nhà đầu tư thỏa mãn, có quỹ công bố, có quỹ không và công bố đến mức nào lại là chuyện khác.

Vì vậy, kỳ vọng hướng đến quỹ mở là để nhà đầu tư có thể cập nhật được những nhà quản lý quỹ đang cầm tiền của mình để làm gì, vì đâu lãi lỗ. Thời buổi khó khăn, đồng tiền đi liền khúc ruột, cần giám sát chặt chẽ hơn nữa, đó là điều dễ hiểu. Nhưng như đã phân tích ở trên, khả năng quỹ mở tạo ra lợi nhuận "khủng" không dễ dàng gì, nên không loại trừ khả năng cả thềm chóng chán. Và quỹ mở, thực sự không phải là cứu tinh cho nhà đầu tư, và cho thị trường.

Vấn đề cần làm ở đây là công khai, minh bạch hoạt động của quỹ đầu tư. Đã qua rồi thời quỹ đầu tư cầm tiền rồi "vung vít" giải ngân, vào cổ phiếu nào cũng có lãi. Giờ đây, những khoản đầu tư cần phải giải ngân thận trọng hơn. Quan trọng hơn hết, các quỹ đầu tư cần phải tạo ra niềm tin, đây là điều vừa dễ và cũng vừa khó.

Các quỹ đầu tư hoạt động theo quỹ đóng liệu có dũng cảm để công khai, minh bạch hoạt động của mình, trong đó có cả những sai lầm mình đã gây ra? Sai lầm là điều không thể thiếu trong hoạt động của một doanh nghiệp nói chung và quỹ đầu tư nói riêng.

Nếu các quỹ chấp nhận cởi mở và giải thích rõ ràng để nhà đầu tư thấy được thiệt hơn giữa việc giữ mô hình quỹ đóng, hay chuyển sang quỹ mở thì không lo gì nhà đầu tư không hiểu. Ngược lại, nếu vẫn tiếp tục giấu diếm, chỉ công bố chung chung và đặc biệt là không minh bạch trong hoạt động thì áp lực của thị trường sẽ ngày một lớn hơn.

Suy cho cùng, áp lực chuyển đổi từ quỹ đóng sang quỹ mở cũng là biểu hiện của áp lực của sự minh bạch.

Theo Khiêm An - Thời báo kinh doanh